

l'Aperitiu

del Perdonin Que No Em Disculpi

l'Aperitiu
del Perdonin Que No Em Disculpi

Ferran Cerdans Serra

Declaració de l'Escombriaire

L'escombra lliscava amb suavitat sobre la dura i polida Plaça de l'Ajuntament. En arribar, però, a una capa fina de terra que havia aparegut durant la nit, vaig arrossegar tres o quatre fulles que no havia vist abans. La meva intenció era recollir-les d'una passada, però de sobte ja n'hi havia una dotzena que s'escamparen voleiant. Vaig gratar de nou la cuirassa de ciment que separa la ciutat de la natura i a cada escombrada sorgien fulles i més fulles d'un verd enrabiats, incontestable, que van ser les que van acabar inundant la plaça.

l'Any de la Fava

La fredor del paper de plata corroborà el que havia temut durant tota la setmana: la mala sort, aquell any, tampoc no renunciaria a l'èxit. Feia quatre tortells consecutius que es trobava la fava amagada entre la nata i el seu mite s'havia engrandit a la família. Primer només se'n reien, els feia gràcia, però després en sospitaren. Intentaven no compartir-hi cap mena d'activitat, sobretot si aquesta comportava un risc econòmic.

Fart de sentir-se cada cop més marginat, no volia que s'adonessin que li havia tocat de nou. Però com se'n sortiria? No podia pas treure's la fava de la boca i amagar-la sota el plat. Si la llançava a terra, el Turbo, el gos que duia la neteja de les rajoles, l'hauria delatat jugant-hi per tot el menjador. Introduir-la a la butxaca suposava generar una taca que hauria estat detectada en la següent inspecció de rutina, d'aquestes que es fan per comprovar que la camisa lliga amb els pantalons i els mitjons amb les sabates i que duus la bragueta pujada.

L'única sortida era empassar-se-la. Així, ningú no sabia la veritat i al mateix temps la família obtindria un misteri propi i original per explicar: “l'any que la fava del tortell de reis va desaparèixer”, o bé “l'any que el pastisser es deixà la fava”, o bé “l'any de la fava”, segons la imaginació de cadascú.

Però passaria per la gola? Tenint en compte que li calia partir en tres les aspirines per no ennuegar-se, hauria de fer-la bocins abans. Començà rosegant a poc a poc, friccionant-la amb un moviment de vaivé, sense fer gens de soroll.

Mentrestant, continuaven les rialles i la conversa pretesament desimbolta de qui vol amagar el nerviosisme fent-se el graciós. En realitat, tothom estava pendent de qualsevol indicatiu de solidesa: la fava tenien molt clar per a qui seria, però el rei estava encara per decidir.

Malgrat que el paper de plata s'esquinçava, la fava continuava igual de dura que qualsevol altra fava. Va augmentar la pressió, serrant les dents, fins que s'esberlà en sec. Un resquill perforà la geniva i la sang es va mesclar amb la nata del tortell. Era una combinació agredolça, amarga la sang per la situació absurda a què havia arribat, dolça la nata pel sucre.

La llengua es dirigí immediatament a l'esberla, que considerava un cos estrany, burxant encara més la ferida. Per molt que intentés

evitar-ho, no responia a les ordres. Mai no havia pensat que fossin dos els òrgans d'un home que en realitat van per lliure.

Després d'un ràpid glop de vi, que ajudaria a anestesiàr la geniva, va provar a succionar per extreure el fragment clavat mentre es netejava, per dissimular, els llavis amb el tovalló. L'esberla, finalment, es va arrencar. Amagà el dolor com va poder als ulls de l'àvia, que feia estona que l'observava. Ell desviava la mirada al sostre i al plat, alternativament. Però al sostre no hi havia res que captés l'atenció per justificar aquest comportament, i el plat feia estona que era buit.

Llavors, quan estava calculant si seria pitjor empassar-se l'esberla o bé triturar-la abans, l'àvia es dirigí a ell. Obrí la boca i en tragué un objecte ensalivat. Amb la punta dels dits li mostrà la fava, tot comentant-li amb la mirada "s'ha acabat la malastrugança". Sota els efectes de la commoció, en un primer moment ho atribuí a un truc de màgia (què hi feia la fava a les mans de l'àvia, si ell acabava de triturar-la?), però de seguida s'adonà que acabava d'empassar-se el rei.

Informe Arqueològic

Avui ha estat un gran dia a l'excavació. De bon matí, en aixecar un metacarp que havíem aïllat fa una setmana, hem descobert una pedra treballada sens dubte per l'ésser humà. Les possibilitats que un triangle tan perfecte sigui fruit de la reorganització del caos són massa baixes com per tenir-les en compte; o bé ens resistim a creure-ho perquè feia mesos que no desenterràvem cap troballa interessant.

En pocs minuts, l'equip d'excavació s'ha reunit al voltant dels dos becaris que netejaven el quadrant 45, al substrat 3. Se'ls veia un pèl superats per la situació. Tenien por de fer algun moviment en fals, però la veritat és que han estat molt professionals per la poca experiència que tenen.

La pedra era molt neta en contrast amb les altres troballes de la zona. Ens l'hem anat passant meravellats per la puresa de línies. El primer pensament ha estat comú: per què haurien de dedicar-se fins a la perfecció impossible, gairebé alienígena, en una punta de

fletxa que seria igual d'efectiva sense tanta feina? No tenia sentit si només servia per caçar.

Hem pensat, entre altres explicacions, en una arma amb poders màgics, que transmetria alguna propietat a la caça. Però la tesi amb més partidaris ha estat que es tractava d'una punta de fletxa de ritual, que potser formava conjunt amb un arc que s'empraria per a una cerimònia concreta. Per exemple, la primera cacera del fill del cabdill, donar la benvinguda a cada solstici o bé el tret de sortida a una celebració.

Aquesta tesi ha pres força quan hem descobert les primeres espores del que semblaven fongs al·lucinògens. Com que no volíem esperar les anàlisis del laboratori, hem decidit testar al camp mateix alguns bolets, per confirmar-ne la naturalesa.

Mitja hora més tard, el nostre estat mental era molt més obert i receptiu. Hem començat a veure les restes, per primera vegada, des del punt de vista de les persones que hi vivien. Mentre cantàvem, beviem i tocàvem la guitarra, hem avançat més en la nostra comprensió de la cultura que tenim als peus que no pas en els últims cinc anys d'excavacions.

En aquest context d'inspiració col·lectiva han sorgit més hipòtesis sobre el significat de la troballa. Primerament teories raonables però sense aquell punt de genialitat intuïtiva que separa una idea sugges-

tiva d'una revelació arqueològica. Per exemple, la forma de la pedra en punta serviria per obrir nous i altres fruits. Una altra utilitat seria desenredar els cabells o fins i tot cardar la llana, cosa que indicaria que la domesticació de les ovelles és molt anterior al que pensàvem. Com a estilet serviria per gravar la ceràmica o per escriure a la sorra. Això ens permetria afirmar que ja llavors existia l'escriptura i, més encara, que havien descobert els estiuèigs a la platja. Finalment en McGregor, un arqueòleg que va aparèixer fa dos anys atret per alguna força misteriosa, ha fet l'aportació més brillant: seria una representació anticipada del Triangle de les Bermudes.

Respecte a la utilitat de la pedra han sorgit, doncs, explicacions a mansalva, però hi ha moltes preguntes per respondre. Qui sap si no hem passat per alt altres troballes importants tan sols perquè partim d'un prejudici respecte als habitants d'aquest enclavament? Hem obviat peces significatives només perquè esperàvem eines rudimentàries i poc avançades?

Escric això perquè mentre sèiem en cercle passant-nos la pedra triangular —cadascú exposava als altres el que li suggeria quan la tenia a les mans— s'ha produït un fet sorprenent. Un dels dos becaris, que no diu mai res que no sigui a través dels acords de la guitarra, en arribar-li la pedra l'ha emprada per fer un punteig amb l'instrument.

Aquesta funció, que abans d'ahir hauríem descartat a la primera per culpa dels nostres prejudicis científics, ens ha semblat del tot raonable gràcies a la connexió còsmica dels bolets al·lucinògens.

Ara només ens falta recuperar la guitarra prehistòrica, que segurament deu estar enterrada junt amb el cabdill, per confirmar la nova tesi. Amb aquesta finalitat, hem creat un grup especialitzat que cercarà restes de cordes, trasts i caixes de ressonància.

La relació entre els bolets al·lucinògens i no només l'aparició de la consciència humana sinó també la creació de la música, pren força a l'excavació.

Què són si no aquests tambors que se senten cada cop més a prop? Percussions salvatges i primitives que ens envolten i tanquen el cercle, a un compàs que s'accelera.

Amb la punta de fletxa muntada en una vara de fusta, m'he dirigit a tot l'equip amb un parell de plomes de pollastre fixades al cap. Per primera vegada em sento en el camí de l'autèntica resposta, inapel·lable i definitiva. Sense cap paraula, tan sols amb gestos i crits, els he separat en dos grups i els he donat les ordres necessàries. Aquesta nit sortirem a caçar un mamut.

La Fi De L'Imperi

Just a temps, aconseguí recuperar l'única eina imprescindible abans que el corrent no se l'emportés. Casa seva fou arrossegada i deixà un gran forat on aquell matí, en sortir cap a la feina, hi havia encara un edifici. Un queixal sa arrancat de soca-rel en una dentadura de la qual estaven desapareixent incisius, canins i premolars, com extrets per un dentista furibund trastornat pels efluvis de l'anestèsia.

Feia temps que havien començat a traslladar tots els edificis emblemàtics al centre de l'Imperi. La Sagrada Família, per exemple, l'havien desmuntada per peces, transportat i reconstruït a la ciutat esportiva del Reial Madrid. Al seu lloc van deixar-hi una maqueta de plàstic a escala reduïda que es podia visitar, això sí, diumenges i festius. El ministre afirmà en la inauguració:

—Aquesta maqueta de plàstic simbolitza i reafirma el gran respecte per les peculiaritats perifèriques regionals que caracteritza l'Imperi.

Una altra mesura del pla de capitalitat fou la construcció de l'aqüeducte de Madrid, el més llarg del món. Havia suposat desmuntar i reunir tots els existents a la península, Segòvia i Salamanca encapçalant-los. Perquè no fos vista com una obra capritxosa li donaren una funció: traslladar l'aigua de l'Ebre fins a la capital, necessitada de líquid per arribar als seixanta camps de golf. Cinquanta anys després, havien assolit l'objectiu del Pla Hidrològic Nacional: apaivagar la competència catalana a l'arròs valencià. Una solució definitiva ja que, fent la mitjana i gràcies a la pseudociència estadística, tots els súbdits de l'Imperi en consumien els mateixos litres per any —igual que compartien el mateix nombre de monuments, malgrat que tots fossin a la capital.

El primer fruit, però, del nou pla havia estat un electroimant gegant que permetia que totes les brúixoles marquessin, per comptes del nord, la porta d'Alcalà. D'aquesta manera aconseguiren atraure milers d'excursionistes, sorpresos no d'haver perdut el nord sinó d'haver-lo trobat en un altre lloc. El govern negava obstinadament la seva existència i atribuïa el fenomen a una intervenció divina. El ministre va afirmar en una compareixença urgent:

—L'existència de tal electroimant és una més de les distorsions històriques del nacionalisme centrifugador de la nació nuclear, immutable i de polaritat positiva.

Tot i donar resultats espectaculars, la primera mesura de la llei de capitalitat fou insuficient. No n'hi havia prou amb ser el centre radial, on desembocaven totes les autovies gratuïtes i les línies de tren. Tampoc amb ser el centre de les inversions estatals, ni tan sols amb ser el centre polar de la península. Estava bé, sí, però per no entrar en conflicte amb els països veïns, desestimaren potenciar l'electroimant fins a aconseguir que fos el referent de totes les brúixoles d'Europa. Va ser per compensar d'aquest desengany la població de la capital, que van decidir traslladar-hi tots els monuments de l'Estat.

Les presses per acabar el trasllat just abans del joc olímpic, comprats de segones rebaixes als organismes pertinents, havien generat una intensitat tan gran de tràfic aeri que, primer el mobiliari urbà més lleuger, papereres, taules i cadires de les terrasses; després el més pesat, fanals i semàfors, contenidors de deixalles, de reciclatge, i finalment cases i blocs de pisos sencers, en una cadena imparable, tot va volar cap al centre radial.

Així, més de quaranta milions de persones aterraren a la capital del regne arrossegades pels corrents centrípets de convecció. El nostre home es despertà damunt la capital soterrada; una muntanya, tota una serralada, de runes i ferralla. S'espolsà els pantalons, agafà aire i tot seguit, ja que s'apropava l'hivern, començà a excavar cercant els seus mitjons i els seus calçotets.

Abans No S'espatlli La Tarda

Si no hagués estat al principi de la primavera, quan tothom va àvid de sol, el persistent bany de llum els hauria molestat, empiapat i tot potser; però després d'un hivern tapat i plujós, trobaven reconfortant tanta claror. Aquella tarda, a més, qualsevol fet tenia un sentit especial; ho pinzellaven tot amb un vernís d'alegria riallera.

Pel seu compte però al mateix temps, ambdós havien decidit que la història ja s'allargava massa: havia arribat l'hora de llançar-se. Amb aquesta conclusió en comú, fruit d'una lògica natural, havien quedat al parc on solien xerrar fins a exhaurir les hores.

Mentre jugaven a cartes o fruien de senzills pícnic improvisats, les parelles mig ocultes mig a la vista entre els matolls sempre havien despertat la seva curiositat. A voltes, quan un dels duets deixava el que estava fent per besar-se, es miraven amb complicitat.

Ell li deia amb els ulls que ja anava sent hora; ella li transmetia el mateix, però fent veure que deia tot el contrari, encara que de tal manera que ell ho copsés però sense estar-ne gens segur. En fi, o bé

ets dona o bé en coneixes alguna, així que ja saps de què parlo: es tracta que els nois no entenguem res fins que no sigui estrictament necessari, no fos cas que l'espifiem.

La qüestió és que jeien amb el món sencer sota seu, i cara a cara es transmeteren la mateixa conclusió a què havien arribat per separat. Després d'alguns intents, sufocats per la pròpia inseguretats en el cas d'ell i per voler recrear-se en aquesta incertesa en el d'ella, els seus llavis, càlids i humits, s'uniren.

Però no es van fondre en un de sol. Les ànimes tampoc s'enllaçaren, sinó que cadascuna restà al cos corresponent; a més a més, el temps no s'aturà, les trompetes callaren, els violins ni aparegueren, els ocells escoltaven indiferents i, per si això fos poc, el món no començà a giravoltar sobre l'eix del petó, com sempre havien vist a la vida real (és a dir, a les pel·lícules).

Així que, després d'aital decepció, sense música ni panoràmiques zenitals, es dirigiren als matolls i anaren directament per feina, abans no s'acabés d'espantillar la tarda.

Terror a la Vorera Estreta

El gos bordava amb una potència sorprenent per la seva mida de sabatilla. Els lladrucs, autèntics projectils sònics, penetraven a través dels timpans i estabornien el cervell dels allí presents; aquests efectes persistien minuts després de cada impacte.

Intentava llançar-se endavant però en tensar la cadena s'alçava i tornava a caure al mateix lloc, fent saltirons continuats. Si no fos perquè el tibaven, s'hauria menjat l'altre gos de dues queixalades.

En un instant de treva, que el Miquel aprofità per cordar-se les sabates, el petit animal féu una estrebada i la corretja se li escapà de les mans. La cadena es va desplegar a terra com una serp de metall. El Miquel restà ajupit en desequilibri, incapaç de reaccionar. El gosset era lliure.

Amb una agressivitat amplificada tornava a bordar mostrant dents i genives, i si no fos per l'invisible camp de força que el retenia als peus de l'amo, s'hauria menjat de dues queixalades el dòberman que se'l mirava al·lucinat.

La Perdició d'un Home

Per un dia i esperant així lliurar-se'n durant sis mesos més, es decidí a passar la baieta per la nevera. A banda de la bossa d'escombraries, que era a vessar, la porta del frigorífic era el que ofería més mal aspecte de la cuina. En ésser blanca hi destacaven les llànties, que podia reconèixer perfectament: l'habitual puré de cigrons dels vespres estiuencs, greixos variats, oli, xocolata i engrunes de pa.

Un cop netejat el mànec va veure que tampoc era tan difícil (en aquella superfície lliscosa, la brutícia se n'anava amb facilitat) i va continuar, animat, amb la resta de la porta.

Llestos. Va deixar el drap al seu lloc i es disposava a fer-se el sopar quan s'adonà que la cuina feia l'efecte, en general, d'estar molt més bruta que abans. Els prestatges i els reguerons de greix que lliscaven per la paret apareixien més sòrdids que mai en contrast amb la lluent nevera. Sufocant un primer impuls de tornar-la a enllardar i deixar-ho tot com estava, es decidí a passar el drap als armariets que la voltaven.

En poca estona va aconseguir que la brutícia no aparegués de cop, en acabar-se l'oasi de la porta, sinó gradualment en un radi d'un armariet. La intenció era bona, però una ullada panoràmica des del passadís el va induir a continuar la feina: allò era com no netejar i a més riure-se'n. Així que va agafar aire i passà la baieta d'una tirada, per l'exterior, a tots els armaris i prestatges.

En acabat, va examinar el calaix del pa. Resultava més ronyós que mai en el nou context, per no parlar de l'interior de l'armari de les galetes o el de les llaunes de conserves. Tots van caure sota la seva esmolada espasa, representada per la baieta.

Després van venir els espais entre rajoles, molt més combatius, i l'extractor, la seva primera conquesta important. Quan més netejava, més infectes li semblaven els racons que es resistien.

Continuà amb la maneta i el vidre de la finestra i d'allí estant va albirar els fils del telèfon. Va obrir, s'enfilà al marc i els tornà la puresa. Però els cables d'electricitat, sutjosos i fastigosament bruts, s'allunyaven en direcció a la ciutat. Creuaven el carrer i es perdien en un mar de teulades negres, que suposaven un insult per a la seva cuina i reclamaven una neteja a fons.

L'home, tot decidit, es penjà dels cables, encarà l'enemic i s'enca-minà cap al seu pròxim objectiu.

El llibre en paper amb cobertes d'obra original

L'Aperitiu del Perdonin Que No Em Disculpi és una selecció de 7 dels 35 contes curts que formen el llibre. Si voleu adquirir una de les versions en paper, amb les cobertes d'obra original il·lustrades per algun artista, us podeu dirigir a:

<http://tenda.llibres-artesans.com/>

L'Aperitiu del Perdonin que No Em Disculpi

Ferran Cerdans Serra

Setembre del 2012

D.L.: B-26902-2012

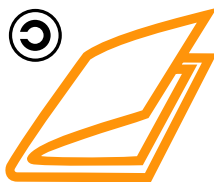
Artistes que han col·laborat amb el projecte:
Pep Pérez, Marc Dko, Susanna Ayala, Jenifer Ambròs,
Joan Vives, Rafa Normal, Aroa Vivancos, Eva Soto,
Sandra March, Joan Turu, Montse Bugatell, Mercè Galí...

Il·lustració de coberta i maquetació
Ferran Cerdans Serra

crèdits de les fonts:
Open Sans, de Steve Matteson, en llicència Apache 2.0
Alegreya, de Juan Pablo del Peral, en llicència Open Font License

En copyleft

Aquests contes són distribuïts a l'empara de la llicència copyleft "Art Libre" 1.2 o posteriors. Sou lliures, per tant, de compartir-los, fotocopiar-los, recitar-los, etc. sempre que respecteu els termes d'aquesta llicència. Podeu trobar-ne una còpia a la pàgina web Copyleft_Attitude: <http://artlibre.org/>

www.llibres-artesans.com

fcs@llibres-artesans.com

[@llibresartisans](https://twitter.com/llibresartisans)

butlletí de notícies:

<http://www.llibres-artesans.com/subscripcio>